

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Cdo/237/2022
Identifikačné číslo spisu: 4105208318
Dátum vydania rozhodnutia: 31.07.2024
Meno a priezvisko: Mgr. Miroslav Šepták
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2024:4105208318.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu M. A., narodeného X. P. XXXX, N., F. X, zastúpeného advokátom Mgr. Štefanom Slováčikom, Nitra, Palánok 3, IČO: 36 110 787, proti žalovanej Fakultnej nemocnici Nitra, Nitra, Špitálska 6, IČO: 17 336 007, zastúpenej advokátskou kanceláriou Advokátska kancelária STOKLASA & STOKLASOVÁ s.r.o., Nitra, Farská 25, IČO: 36 856 282, o zaplatenie 497.908,78 eura s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 12C/65/2020, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 13. apríla 2022 sp. zn. 5Co/23/2021, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanej p r i z n á v a nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Nitre (ďalej len „odvolací súd“) potvrdil rozsudok Okresného súdu Nitra (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinstančný súd“) zo 14. decembra 2020 č. k. 12C/65/2020-783; odvolanie žalobcu proti výroku I. prvoinstančného súdu odmietol (výrok I.), rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II. potvrdil (výrok II.) a v III. výroku o náhrade trov konania zmenil tak, že žalobcovi priznal nárok na náhradu trov prvoinstančného, odvolacieho a dovolacieho konania v plnej výške z prisúdenej sumy 30.000 eur (výrok III.), žalovanej voči žalobcovi nepriznal náhradu trov tohto odvolacieho konania (výrok IV.).

1.1. V odôvodnení rozsudku odvolací súd konštatoval, že súd prvej inštancie rozsudkom zo 14. decembra 2020 č. k. 12C/65/2020-783 pri právnom posúdení podľa ustanovení § 11, § 13 ods. 1 až 3, § 100 ods. 1 až 3 a § 101 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej ako „Občiansky zákonník“) uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 30.000 eur ako náhradu nemajetkovej ujmy za porušenie jeho práva na zdravie do troch dní od právoplatnosti rozsudku (výrok I.), vo zvyšnej časti žalobu zamietol (výrok II.), žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v plnej výške z prisúdenej sumy, s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením (výrok III.).

1.2. Žalobca podanou žalobou žiadal priznať nemajetkovú ujmu z titulu ochrany osobnostných práv v sume 15.000.000 Sk (497.908,78 eura). Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa ustanovení § 11, § 13 ods. 1 až 3, § 100 ods. 1 až 3 a § 101 Občianskeho zákonníka. S poukazom na vznesenú námietku premlčania žalovanou sa v prvom rade zaoberal otázkou, či nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch uplatnený žalobcom podlieha premlčaniu a ak áno, či sa premlčal vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe, pričom dospel k záveru, že uvedený nárok podlieha premlčaniu vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe. Rozsudkom (v poradí prvým) zo 16. februára 2015 č. k. 12C/76/2005-608 súd prvej inštancie žalobu zamietol, nemajúc za to, že vznesenie námietky premlčania je v danom prípade v rozpore s dobrými mravmi. Krajský súd v Nitre uznesením z 28. septembra 2016 č. k. 5Co/577/2015-669 na odvolanie žalobcu rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny. Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozhodnutí z 27. mája 2020 sp. zn. 4Cdo/55/2019 konštatoval, že v predmetnej veci išlo o stret žalobcu, a to jeho legitímneho očakávania, že za trvalé poškodenie zdravia mu žalovaná zaplatí nemajetkovú ujmu a právnej istoty reprezentovanej vo forme uplynutia premlčacej doby, keď žalovaná po deviatich rokoch prebiehajúceho súdneho sporu vznesla námietku premlčania.

1.3. S poukazom na právny názor vyslovený Najvyšším súdom Slovenskej republiky, ktorý bol pre súd prvej inštancie záväzný a zároveň aj s poukazom na ustanovenie § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, prvoinštančný súd dospel k záveru, že vznesenie námietky premlčania žalovanou po desiatich rokoch prebiehajúceho súdneho sporu je v rozpore s dobrými mravmi, preto na ňu neprihliadol; bolo teda namieste poskytnúť ochranu žalobcovi cez aplikáciu ustanovenia § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pričom bolo potrebné vychádzať z individuálnych pomerov každého jednotlivého prípadu.

1.4. Výšku žalovanej sumy považoval prvoinštančný súd za neprimerane vysokú. Uviedol, že výška priznanej nemajetkovej ujmy nesmie byť zrejým bezdôvodným obohatením pre poškodeného a zároveň by nemala byť pre pôvodcu neoprávneného zásahu likvidačná. Pri určovaní takejto výšky musia všeobecné súdy zároveň zohľadňovať svoju vlastnú rozhodovaciu činnosť, teda v súlade s princípom rovnosti rozhodovať v porovnateľných veciach. Mal by byť daný vzťah priamej úmernosti medzi závažnosťou ujmy a výškou priznanej finančnej náhrady (Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 288/2017 z 5. decembra 2017). Súd prvej inštancie konštatoval, že u žalobcu nepochybne došlo k zmene celého doterajšieho života v dôsledku úrazu, operácie a pooperačných komplikácií, ku ktorým nemuselo dôjsť, keby žalovaná nasadila profylaktickú liečbu. Zmenu života po úraze v prípade žalobcu však nevidel tak radikálnu a zásadnú, ako to prezentoval žalobca, aby táto odôvodňovala priznanie požadovanej nemajetkovej ujmy až v sume 497.908,78 eura. Je pravdou, že žalobca sa nemôže venovať športu v tom rozsahu ako predtým, ale na strane druhej sa venuje stolnému tenisu pre telesne postihnutých a plávaniu. Takisto je pravdou, že je rozvedený, ale z rozvodového spisu bolo zistené, že návrh na rozvod manželstva podával sám z dôvodu nadviazania známosti s inou ženou. Na jeho strane došlo tiež k zníženiu schopnosti vykonávať zamestnanie, avšak v súčasnosti je zamestnaný na V. W. M. N. a môže vykonávať administratívnu prácu v sediacej polohe. Súd prvej inštancie v súvislosti s priznaním výšky nemajetkovej ujmy prihliadol k tomu, že v čase úrazu dosiahol žalobca vek tridsaťštyri rokov, bol ženatý, bezdetný, zamestnaný a venoval sa aktívne športu. V dôsledku poškodenia zdravia je mu zabránené venovať sa športu v tej intenzite, ako pred úrazom. Bol obmedzený v aktívnom živote, vo výbere zamestnania, chodí s pomocou francúzskej barly a kríva.

1.5. Vychádzajúc z týchto dôvodov súd prvej inštancie považoval za primeranú výšku nemajetkovej ujmy sumu 30.000 eur. Takáto výška priznanej peňažnej náhrady je predmetom voľnej úvahy súdu tak, aby bola zabezpečená jednak požiadavka primeraného zadosťučinenia za vzniknutú nemajetkovú ujmu a zároveň aj požiadavka nezneužívania tohto právneho prostriedku k neprípustnému obohacovaniu sa. Pri určovaní výšky peňažnej náhrady prihliadal tiež na nenapraviteľný následok vzniknutý na strane žalobcu, avšak na druhej strane vzal do úvahy aj tú skutočnosť, že prvotnou príčinou vzniku zdravotných komplikácií u žalobcu bol jeho úraz. Ďalej konštatoval, že pre určenie výšky primeraného zadosťučinenia v peniazoch sú stanovené dve kritériá, z ktorých musí súd vychádzať a to závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy a okolnosti, za ktorých k neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby došlo, t. j. samotná závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy nie je jediným a výlučným faktorom pre určenie

konečnej výšky zadosťučinenia v peniazoch.

1.6. O trovách konania prvoinštančný súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v plnej výške z prisúdenej sumy, ktorú je povinná zaplatiť žalovaná s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

2. Na odvolanie žalobcu proti rozsudku prvej inštancie odvolací súd vo vzťahu k odvolaním napadnutému výroku I. rozsudku, ktorým bola žalobcovi priznaná náhrada nemajetkovej ujmy v sume 30.000 eur, odvolanie žalobcu podľa § 386 písm. c/ OSP odmietol, keďže smerovalo proti výroku, ktorým bolo po sumu 30.000 eur podanej žalobe vyhovené.

2.1. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II, ktorým žalobu vo zvyšnej časti zamietol, ako vecne správny podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil a v ďalšom poukázal na rozsah a predovšetkým obsah odôvodnenia napadnutého rozsudku, s ktorým sa stotožnil. Na zdôraznenie správnosti prvoinštančného rozsudku uviedol, že súd prvej inštancie sa v intenciách ním odcitovaného uznesenia Najvyššieho súdu Českej republiky z 28. júna 2007 sp. zn. 30Cdo/154/2007 správne vysporiadal s otázkou zodpovednosti žalovanej za súčasný zdravotný stav žalobcu, bez ohľadu na formu zavinenia, či už úmyselného, resp. z neobľahosti. V tomto smere bola správne konštatovaná aj príčinná súvislosť, okrem iného plynúca aj zo záverov vypracovaných znaleckých posudkov, spočívajúca v tom, že príčinou zhoršenia zdravotného stavu žalobcu a jeho ustálenia s prognózou zhoršovania sa do budúcnosti bola flebotrombóza ako zápal žíl pri imobilizácii bez profylaktickej liečby s následnou sukcesívnou embolizáciou do pľúcneho tepnového riečišťa. Takýmto konaním aj podľa názoru odvolacieho súdu došlo zo strany žalovanej k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv žalobcu, ktoré následky sú celoživotné a v podstate aj nenapraviteľné. Zodpovednosť žalovanej je v danom prípade založená na objektívnom princípe a nemôže ju vylúčiť, resp. zmierniť ani dobromyseľnosť zásahu zo strany žalovanej. Danosť pochybenia žalovanej je spôsobená už vykonaním samotného operačného zákroku, nesprávnou pooperačnou starostlivosťou, nesprávnou diagnostikou a nerealizáciou prevenčných opatrení počas imobilizácie dolnej končatiny žalobcu.

2.2. Čo sa týka rozsahu požadovanej sumy žalobcom, mal odvolací súd za to, že pre jej priznanie v plnom rozsahu (497.908,78 eura) neboli splnené základné predpoklady spočívajúce v náležitej špecifikácii takto požadovanej výšky finančného plnenia. Zhodne ako súd prvej inštancie sa stotožnil s tým, že existujú určité obmedzenia, ktoré v trvalej forme sprevádzajú život žalobcu po poškodení jeho zdravia zanedbaním prevenčnej starostlivosti a taktiež aj nesprávnym diagnostikovaním jeho zdravotných problémov, avšak v tejto súvislosti bolo potrebné brať zreteľ na to, že žalobca aj keď s obmedzením pracovnej doby stále pracuje, žije rodinný život z časti v obmedzenej forme a pohybuje sa s pomocou švédskej barly. Takisto má možnosť venovať sa aj športovej činnosti, ktorú vykonáva v rámci stolného tenisu určeného pre invalidov. Nebolo možné v súvislosti s požadovanou výškou nemajetkovej ujmy neprihliadnuť aj na to, že istou kompenzáciou z titulu nepriaznivého zdravotného stavu je pre žalobcu aj poberanie čiastočného invalidného dôchodku, ktorý do určitej miery vykryva obmedzený výber zamestnania na jeho strane, ako aj jeho nižší príjem odvíjajúci sa z tej skutočnosti, že nemôže pracovať na plný pracovný úväzok.

2.3. Odvolací súd sa stotožnil so zamietnutím žaloby vo zvyšku, priznanú nemajetkovú ujmu v sume 30.000 eur považoval za primeranú, riadiac sa pritom závažnosťou vzniknutej ujmy a zároveň aj okolnosťami, na základe ktorých k neoprávnenému zásahu do zdravia žalobcu žalovanou vlastne došlo. Pri správnom konštatovaní, podporenom aj závermi vypracovaných znaleckých posudkov v konaní ohľadom zavinenia žalovanej na vzniknutej zdravotnej ujme žalobcu, následne využívajúc svoje právo voľnej úvahy, prvoinštančný súd stanovil pre žalobcu výšku nemajetkovej ujmy v sume 30.000 eur, ktorú po zvážení podstatných okolností danej veci považoval odvolací súd za primeranú vzhľadom na súčasný zdravotný stav žalobcu, ako aj s poukazom na jeho trvalé obmedzenia v bežnom živote a v pracovnom zadaní. Charakter týchto obmedzení vnímaný v určitom komplexe však žalobcu napriek jeho komplikáciám po zdravotnej stránke nestavia do pozície fyzickej osoby, tak ťažko zdravotne postihnutej, že by v dôsledku neoprávneného zásahu a pochybenia žalovanej bola odkázaná na pomoc

opatrovateľky (zdravotníckeho zariadenia), a tým bola aj vylúčená z prežívania bežného života.

2.4. V zmysle § 388 ods. 1, 2 CSP odvolací súd zmenil odvolaním napadnutý výrok III. o náhrade trov prvoinštančného konania, v rámci ktorého výroku opomenul súd rozhodnúť o náhrade trov odvolacieho a aj dovolacieho konania, pretože ich v texte výroku III. neuviedol. Priznaný nárok na náhradu prvoinštančného, odvolacieho a dovolacieho konania priznal žalobcovi voči žalovanej v plnej výške z prisúdenej sumy vychádzajúc z aplikácie ustanovení § 396 ods. 1, 2 a § 255 ods. 1 a § 262 ods. 2 CSP.

3. Proti výroku II. rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca (ďalej aj „dovolateľ“), prípustnosť ktorého vyvodzoval z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP, nakoľko nesprávnym procesným postupom odvolacieho a prvostupňového súdu došlo k znemožneniu uskutočňovať jeho procesné práva v takej miere, že bolo porušené jeho právo na spravodlivý proces a taktiež z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/, c/ CSP, pretože rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo rozhodnutie súdu prvej inštancie záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, pričom táto bola posúdená prvoinštančným a odvolacím súdom rozdielne ako je rozhodovaná dovolacím súdom.

3.1. Žalobca mal za to, že súdy nižších inštancií nesprávne právne posúdili výšku prisúdenej sumy za trvalé poškodenie jeho zdravia, ktoré vzniklo v príčinnej súvislosti s nezákonným postupom žalovanej. Mal za to, že priznanú sumu 30.000 eur a jej právne posúdenie a odôvodnenie, s ohľadom na jeho život a zdravotný stav, nemožno považovať za žiadnych okolností za adekvátne.

3.2. Podľa názoru žalobcu, aj keď judikatúra pozostávajúca z rozhodnutí súdov Slovenskej republiky nie je právne záväzná, malo by sa pri rozhodovaní v rovnakých alebo podobných prípadoch na skoršie rozhodnutia prihliadať, práve rozhodovanie súdov v prípadoch žalôb spojených s domáhaním sa nárokov súvisiacich s poškodením zdravia by malo byť prípad od prípadu citlivé a špecifické vzhľadom na to, akú ujmu utrpela tá-ktorá poškodená osoba, ako sa ujma premietla do jej života a zdravotného stavu a ako vzhľadom na všetky objektívne a subjektívne okolnosti tá-ktorá poškodená osoba prežíva zásah do svojho zdravia nielen po fyzickej, ale aj emocionálnej a inej stránke. Žalobca uviedol, že na každý prípad je potrebné nazerať individuálne v závislosti od konkrétnych okolností. V jeho prípade je samozrejme potrebné prihliadnuť nielen na to, že má naďalej partnerku, že o zamestnanie neprišiel úplne, len ho zmenil a že športovať môže aj keď s obmedzeniami naďalej, len v inej oblasti športu. Pre záver súdu o určitej výške nemajetkovej ujmy (podľa žalobcu neadekvátnej) je nevyhnutné zaoberať sa tým, že sa mu úplne zmenil zdravotný stav a kvalita života v priamej príčinnej súvislosti s pochybením nemocnice, a to natrvalo, doživotne. Nie je to stav s tendenciou k zlepšeniu, práve naopak. Aj keď primárnym faktorom zdravotných ťažkostí bol jeho úraz, tento sa mohol pri správnom a bezchybnom postupe žalovanej s vysokou pravdepodobnosťou vyliečiť tak, aby nebol trvalo obmedzený na kvalite svojho zdravia a života. Okrem toho, že v dôsledku nesprávnej liečby lekárov FN Nitra bol takpovediac vylúčený z aktívneho športového života, jeho pretrvávajúce zdravotné problémy s tým súvisiace sa odrazili aj v jeho pracovnom a osobnom živote. Napriek všetkým skutočnostiam svedčiacim o závere, že v priamej príčinnej súvislosti medzi pochybeniami nemocnice a jeho súčasným stavom spojeným s trvalými zdravotnými a inými životnými následkami súdy nižších inštancií však pri určení výšky nemajetkovej ujmy prihliadali najmä na to, že športu sa v podstate môže venovať aj naďalej, len inému druhu a tiež na to, že vykonáva zamestnanie vyhovujúce jeho zdravotnému handicapu. V tejto súvislosti žalobca podotkol, že pri posudzovaní všetkých okolností bolo potrebné tiež prihliadnuť práve na to, akým spôsobom došlo k ujme žalobcu zo strany žalovanej (počnúc nesprávnym vykonaním hneď prvého operačného zákroku zo strany zamestnancov žalovanej cez nesprávnu diagnostiku až po pooperačnú starostlivosť) a aký postoj zaujala žalovaná voči žalobcovi a jeho nárokom od momentu, keď sa jeho zdravotný stav „ustálil“ a vyšlo najavo, že za jeho súčasný zdravotný stav je zodpovedná žalovaná.

3.3. Podľa žalobcu nemožno opomenúť ani skutočnosť, že návrhom na začatie konania sa nedomáhal náhrady „len obyčajnej pohľadávky“, ale špecifickej pohľadávky z titulu zásahu do jeho osobnostných práv zo strany žalovanej, nakoľko následky protiprávneho konania žalovanej pociťuje a vníma každý deň a bude ich vnímať až do konca svojho života s prognózovaným zhoršením stavu (a tým aj zhoršením

vnímania zásahu do mojich osobnostných práv). Taktiež je potrebné prihliadať aj na postoj žalovanej počas súdneho konania. Žalovaná nikdy neprejavila akúkoľvek ľútosť (nehovoriac o tom, že sa nikdy za nesprávny postup svojich lekárov neospravedlnila) nad svojim konaním a aj jej procesný postup v rámci konania na súde prvej inštancie ako aj súde odvolacom, kedy vznikla námietka premlčania uplatneného nároku až na poslednom pojednávaní po vrátení veci krajským súdom, možno považovať za postup v rozpore s dobrými mravmi, čo koniec koncov konštatoval aj Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojom náleze IV. ÚS 401/2018 a následne aj súd dovolací vo svojom rozhodnutí z 27. mája 2020 sp. zn. 4Cdo/55/2019.

3.4. Žalobca dal dovolaciemu súdu do pozornosti aj rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky, týkajúce sa obsahu práva na súdnu inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (Nález z 10. mája 1994 sp. zn. I. ÚS 26/94, rozhodnutia sp. zn. IV. ÚS 115/03 či sp. zn. III. ÚS 60/04) a práva účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky skutkovo a právne relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a ochranou proti takémuto uplatneniu.

3.5. Súd prvej inštancie ako aj odvolací súd sa podľa žalobcu ním uvedených pochybení dopustili tým, že nesprávne právne posúdili výšku prisúdeného nároku s ohľadom na skutkový stav a jeho trvalé poškodenie zdravia, ktorého následky pociťuje denno-denne a bude ich pociťovať do konca svojho života, a tiež v protiklade s predchádzajúcimi citovanými rozhodnutiami Ústavného súdu Slovenskej republiky a súdu dovolacieho. Vzhľadom na všetky prezentované tvrdenia žalobca označil oba rozsudky súdov nižších inštancií v napádaných častiach, čo do hmotnoprávneho základu ohľadne určenia výšky nároku za nelogické, nezrozumiteľné a nesprávne. Mal za to, že rozsudkom odvolacieho súdu v časti výroku II., ktorým rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II. potvrdil ako aj v konaní vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 12C/65/2020 došlo nesprávnym procesným postupom k znemožneniu uskutočňovať žalobcove procesné práva v takej miere, že bolo porušené právo žalobcu na spravodlivý proces.

3.6. Dovolateľ ďalej uviedol, že právna otázka ohľadne okolností postupu a správania žalovanej v rámci konania vedeného proti žalobcovi (vyhodnotená súdom dovolacím ako aj Ústavným súdom Slovenskej republiky ako správanie v rozpore s „dobrými mravmi“) bola prvoinštančným ako aj odvolacím súdom posúdená rozdielne (resp. nebola ním reflektovaná pri určení výšky prisúdenej nemajetkovej ujmy) ako rozhoduje dovolací súd, teda odvolací súd sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, čo zakladá dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. a/, c/ CSP.

3.7. Žalobca záverom konštatoval, že každé súdne konanie by malo byť ovládané procesnými právnymi zásadami ako v spoločnosti ustálenými a všeobecne akceptovanými názormi na žiaduce chápanie, spôsob úpravy a výkon civilného procesu. Požiadavka spravodlivosti a presvedčivosti súdneho rozhodnutia je esenciálnym prvkom civilného procesu ako najúčinnějšíeho právneho nástroja ochrany súkromnoprávných vzťahov. V danom prípade jednostranné hodnotenie dôkazov a právnych okolností prípadu súdmi nižších inštancií bez náležitej reakcie na žalobcom uvádzané tvrdenia je porušením uvedených zásad v žalobcov neprospech. Žalobca preto navrhol, aby dovolací súd zrušil rozsudok súdu prvej inštancie v časti výroku II. rozhodnutia, ktorým súd vo zvyšnej časti žalobu zamietol a rozsudok odvolacieho súdu v časti výroku II., ktorým odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II. potvrdil, a vec vrátil súdu prvej inštancie na nové prejednanie a rozhodnutie a žalobcovi priznal náhradu trov konania.

4. Žalovaná vo vyjadrení k dovolaniu žalobcu vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. f/ CSP uviedla, že z obsahu dovolania je zrejmé, že žalobca len subjektívne nesúhlasí s odôvodnením rozsudku odvolacieho súdu a s priznanou sumou nemajetkovej ujmy, pričom nesúhlas strany s právnym názorom súdu nie je dôvodom na dovolanie. Mala za to, že dovolací dôvod podľa § 420 písm. f/ CSP nie je daný, rovnako tak vo vzťahu dôvodu dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a/ a c/ CSP. Na základe uvedeného dovolaciemu súdu navrhla, aby dovolanie žalobcu odmietol.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolačný súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP), preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť, pretože nie je prípustné.

6. Právo na prístup k dovolaciemu súdu nie je absolútne. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok a tejto jeho mimoriadnej povahe zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti, prísne regulovanej Civilným sporovým poriadkom. Z ustanovenia § 419 CSP vyplýva, že proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, len ak to zákon pripúšťa, pričom prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním.

7. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

Dovolanie podľa § 420 písm. f/ CSP

8. Dovolateľ prípustnosť svojho dovolania vyvodzoval z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP, v zmysle ktorého dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je poskytnúť uplatňovanému právu súdnu ochranu, avšak len za predpokladu, že sú splnené procesné podmienky súdneho konania (I. ÚS 80/09, II. ÚS 79/08, IV. ÚS 476/2012). Dovolačný súd preto pristupuje k podanému dovolaniu tak, že najskôr skúma, či je procesne prípustné; k posúdeniu opodstatnenosti dovolania (t. j. posúdeniu, či je v ňom opodstatnene uplatnený dovolací dôvod) sa dovolací súd dostáva len v prípade prijatia záveru, že dovolanie je prípustné. Dovolanie je prípustné, ak jeho prípustnosť vyplýva z ustanovenia § 420 CSP alebo § 421 ods. 1 CSP. Dôvody zakladajúce prípustnosť dovolania treba dôsledne odlišovať od dôvodov, ktoré zakladajú opodstatnenosť dovolania. Opodstatnené (dôvodné) je také prípustné dovolanie, v ktorom je oprávnené uplatnený dovolací dôvod. Dovolačím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). V prípade dovolania prípustného podľa § 420 CSP je dovolacím dôvodom procesná vada zmätočnosti uvedená v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

10. Ustanovenie § 420 písm. f/ CSP zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany práva. Ide, napr. o právo na verejné prejednanie vecí za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

11. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa, tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo. Dovolačný súd preto skúmal opodstatnenosť argumentácie dovolateľa, že v konaní došlo k ním tvrdenej vade zmätočnosti.

12. V danom prípade dovolateľ namietal, že „oba rozsudky súdov nižších inštancií sú v napádaných častiach, čo do hmotnoprávneho základu ohľadne určenia výšky nároku za nelogické, nezrozumiteľné a nesprávne“. Mal za to, že rozsudkom odvolacieho súdu v časti výroku II., ktorým odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II. potvrdil ako aj v konaní vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 12C/65/2020 došlo nesprávnym procesným postupom k znemožneniu uskutočňovať žalobcove procesné práva v takej miere, že bolo porušené právo žalobcu na spravodlivý proces.

13. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu zmätočnosti uvedenú v § 420 písm. f/ CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

14. Právo na spravodlivý súdny proces je jedným zo základných ľudských práv a do obsahu tohto práva patrí viacero samostatných subjektívnych práv a princípov. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrovanou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

15. Princípu práva na spravodlivý proces zodpovedá právo účastníka na určitú kvalitu súdneho rozhodnutia a povinnosť súdu svoje rozhodnutie riadne odôvodniť. Súd sa teda musí zaoberať účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f/ CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, III. ÚS 47/2019, 4Cdo/34/2018, 4Cdo/3/2019, 5Cdo/57/2019, 8Cdo/152/2018).

16. V predmetnej veci sú podľa dovolacieho súdu v napadnutom rozhodnutí (obsah ktorého nemožno posudzovať izolovane od rozsudku súdu prvej inštancie, lebo prvoinštančné a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok - vid' rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08) zreteľne vysvetlené jeho podstatné dôvody, uvedené ustanovenia, ktoré súd aplikoval a z ktorých vyvodil svoje právne závery, ako i vysvetlené právne úvahy, ktorými sa pri rozhodovaní riadil. Prijaté právne závery sú primerane odôvodnené spôsobom zodpovedajúcim § 393 ods. 2 CSP (predtým § 157 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb.). Samotná skutočnosť, že dovolateľ so skutkovými a právnymi závermi vyjadrenými v odôvodnení napadnutého rozhodnutia súdu nesúhlasí a nestotožňuje sa s nimi, nemôže sama osebe viesť k založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP, pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bola strana sporu pred všeobecným súdom úspešná, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jej požiadavkami, resp. s jeho právnymi názormi (I. ÚS 50/04), ani právo, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04). Inak povedané za procesnú vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa.

17. V posudzovanom prípade teda obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým by založil procesnú vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu má podľa názoru dovolacieho súdu všetky zákonom vyžadované náležitosti v zmysle ustanovenia § 393 CSP. Odvolací súd vo svojom rozhodnutí popísal obsah podstatných skutkových tvrdení strán a dôkazov vykonaných v konaní, uviedol, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, zároveň citoval ustanovenia (v bode 24.), ktoré aplikoval, a z

ktorých vyvodil svoje právne závery o primeranosti prvoinštančným súdom priznanej nemajetkovej ujmy. Okolnosti, ktoré ho viedli k predmetnému právnemu záveru zdôvodnil konkrétne v bodoch 29. až 31. svojho odôvodnenia, v rámci ktorých sa vyporiadal aj s odvolacími námietkami žalobcu. Odvolací súd zhodne ako súd prvej inštancie „nepoprel určité obmedzenia, ktoré v trvalej forme sprevádzajú život žalobcu po poškodení jeho zdravia zanedbaním preventívnej starostlivosti a taktiež aj nesprávnym diagnostikovaním jeho zdravotných problémov, avšak v tejto súvislosti bolo potrebné brať zreteľ na to, že žalobca aj keď s obmedzením pracovnej doby stále pracuje, žije rodinný život z časti v obmedzenej forme a pohybuje sa s pomocou švédskej barly. Takisto má možnosť venovať sa aj športovej činnosti, ktorú vykonáva v rámci stolného tenisu určeného pre invalidov“. V súvislosti s požadovanou výškou nemajetkovej ujmy bolo potrebné tiež prihliadnuť i na to, že žalobca je aj poberateľom čiastočného invalidného dôchodku z titulu nepriaznivého zdravotného stavu. Odvolací súd vo svojom rozhodnutí poukázal aj na zmysel náhrady nemajetkovej ujmy v zmysle § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, na jej satisfakčný charakter a skutočnosť, že nesmie pôsobiť likvidačne. Musí byť nastolený stav primeranosti medzi požadovanou a zároveň aj priznanou výškou finančného plnenia z dôvodu neoprávneného zásahu, resp. pochybenia žalovanej v súvislosti s poškodením zdravia žalobcu. Odôvodnenie odvolacieho súdu sa vporadúva so všetkými podstatnými rozhodujúcimi skutočnosťami, vrátane tých, na ktoré opakovaně žalobca poukazoval aj v rámci dovolacích námietok a myšlienkový postup odvolacieho súdu je v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na všetky rozhodujúce skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal (§ 220 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. a/, c/ CSP

18. Dovolací súd ďalej pristúpil k skúmaniu existencie dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a/ a c/ CSP a § 432 CSP.

19. Dovolateľ v rámci dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a/ a c/ CSP namietal, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky „týkajúcej sa okolností postupu a správania žalovanej v rámci konania vedeného proti žalobcovi (vyhodnotená súdom dovolacím ako aj Ústavným súdom Slovenskej republiky ako správanie v rozpore s „dobrými mravmi), ktorá bola prvoinštančným ako aj odvolacím súdom posúdená rozdielne (resp. nebola ním reflektovaná pri určení výšky prisúdenej nemajetkovej ujmy) ako rozhoduje dovolací súd“, teda odvolací súd sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, čo zakladá dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. a/, c/ CSP.

20. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

21. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP). Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (ustanovenie § 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj ustanovenie § 428 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa ustanovenia § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť, z čoho konkrétne vyvodzuje prípustnosť dovolania a v spojitosti s tým označiť v dovolaní náležitým spôsobom tiež dovolací dôvod (sp. zn. 1Cdo/17/2019, sp. zn. 2Cdo/225/2018, sp. zn. 3Cdo/142/2018, sp. zn. 4Cdo/10/2018, sp. zn. 5Cdo/9/2019, sp. zn. 7Cdo/1/2018, sp. zn. 8Cdo/94/2018). V dôsledku spomenutej viazanosti neskúma dovolací súd správnosť napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

22. K posúdeniu dôvodnosti dovolania (či dovolateľom napadnuté rozhodnutie skutočne spočíva na nesprávnom právnom posúdení) môže dovolací súd pristúpiť len po prijatí záveru o prípustnosti

dovolania. Právna úprava dovolacieho konania obsiahnutá v CSP (podobne ako predchádzajúca právna úprava, pozn.) dôsledne odlišuje prípustnosť a dôvodnosť dovolania.

23. O tom, či je daná prípustnosť dovolania podľa § 421 CSP, rozhoduje dovolací súd výlučne na základe dôvodov uvedených dovolateľom (porovnaj § 432 CSP). Pokiaľ dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 CSP, má viazanosť dovolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania v tomto prípade závisí od toho, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a náležite doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky a že ide o prípad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie.

24. V prípade dovolacieho dôvodu spočívajúceho v nesprávnom právnom posúdení veci je dovolateľ povinný dovolací dôvod vymedziť nesprávnym právnym posúdením takej právnej otázky, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a zároveň pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 písm. a/ CSP) alebo ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (písm. b/ až c/ § 421 ods. 1 CSP). Dovolateľ je teda povinný v dovolaní jednoznačne uviesť, v čom vidí prípustnosť dovolania, t. j. ktorý z predpokladov uvedených v § 421 ods. 1 CSP zakladá jeho prípustnosť. Ak v dovolaní absentuje uvedené vymedzenie, súd nevyvíja procesnú iniciatívu smerujúcu k doplneniu dovolania.

25. Otázkou relevantnou podľa § 421 ods. 1 CSP môže byť len otázka právna (nie skutková otázka). Môže ísť tak o otázku hmotnoprávnu, ako aj o otázku procesnoprávnu (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Je potrebné však zdôrazniť, že otázkou relevantnou podľa ustanovenia § 421 ods. 1 CSP môže byť výlučne iba tá právna otázka, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil svoje rozhodnutie. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom. Pokiaľ dovolateľ v dovolaní nevymedzí právnu otázku, dovolací súd nemôže svoje rozhodnutie založiť na domnienkach (predpokladoch) o tom, ktorú otázku mal dovolateľ na mysli; v opačnom prípade by jeho rozhodnutie mohlo minúť zákonom určený cieľ. V prípade absencie vymedzenia právnej otázky nemôže dovolací súd pristúpiť k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný a odvolací súd; v opačnom prípade by uskutočnil procesne neprípustný bezbrehý dovolací prieskum priesiaci sa nielen (všeobecne) novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v Civilnom sporovom poriadku (napr. rozhodnutia dovolacieho súdu sp. zn. 1Cdo/98/2017, 3Cdo/94/2018, 4Cdo/95/2017). Treba zdôrazniť, že úlohou dovolacieho súdu nie je vymedziť právnu otázku; zákonodarcu túto povinnosť ukladá dovolateľovi. Dovolací súd tiež zdôrazňuje, že správnosť súdmi riešených skutkových otázok nemôže byť v dovolacom konaní podrobená meritórnemu prieskumu, lebo dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP); skutková okolnosť (t. j. skutková otázka, resp. riešenie skutkovej otázky) z hľadiska § 421 ods. 1 CSP je irelevantná.

26. V danom prípade žalobca v podanom dovolaní v súvislosti s vymedzením dovolacieho dôvodu či už podľa § 421 písm. a/ CSP, resp. podľa § 421 písm. c/ CSP v podstate namietal, že súd prvej inštancie ako aj odvolací súd sa dopustili pochybení tým, že nesprávne právne posúdili výšku prisúdeného nároku s ohľadom na skutkový stav a jeho trvalé poškodenie zdravia, ktorého následky pociťuje denno-denne a bude ich pociťovať do konca svojho života, a tiež v protiklade s predchádzajúcimi citovanými rozhodnutiami Ústavného súdu Slovenskej republiky a súdu dovolacieho. Vychádzajúc z toho ako žalobca formuloval dovolacie námietky podľa § 421 ods. 1 písm. a/ a c/ CSP dovolací súd dospel k záveru, že si svoju (procesnú) povinnosť riadne nesplnil. V dovolaní vytkol odvolaciemu súdu nesprávnosť právneho posúdenia veci podľa § 421 ods. 1 písm. a/ a c/ CSP, avšak nielenže neoznačil žiadne relevantné rozhodnutie najvyššieho súdu, od ktorého sa mal odvolací súd odkloniť, ale v prvom

rade v podstate len spochybnil zistený skutkový stav, majúc za to, že odôvodňoval priznanie vyššej než priznanej sumy.

27. Dovolací súd uzatvára, že v odôvodnení dovolania podaného z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci, absentuje uvedenie relevantnej právnej otázky zásadného právneho významu, ktorú odvolací súd riešil nesprávne, ako aj konkretizácia dovolacieho dôvodu, t. j. odôvodnenie odklonu od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (ustanovenie § 421 ods. 1 písm. a/ CSP). Žalobca, ktorý sa v dovolaní všeobecne nestotožnil so skutkovými a právnymi závermi odvolacieho súdu, taktiež neoznačil ani jedno relevantné rozhodnutie v kontexte riešeného sporu dovolacieho súdu, ktoré by v zmysle právnych záverov najvyššieho súdu vyjadrených v judikáte R 71/2018 bolo možné zaradiť do pojmu ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu (ustanovenie § 421 ods. 1 písm. a/ CSP). Uvedené tak obsahovo a významovo nezodpovedá požiadavkám pre vymedzenie dovolacieho dôvodu v zmysle ustanovenia § 432 ods. 2 CSP. Sama polemika dovolateľa s právnymi závermi odvolacieho súdu ohľadom výšky priznanej nemajetkovej ujmy, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo len kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu problému, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v ustanovení § 421 ods. 1 CSP.

27.1. Neobstojí poukaz dovolateľa na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 22. novembra 2018 sp. zn. IV. ÚS 401/2018, pretože týmto rozhodnutím Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval len porušenie žalobcovho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a jeho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 22. februára 2018 sp. zn. 4Cdo/81/2017, ktorým odmietol odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu Nitra z 28. septembra 2016 sp. zn. 5Co/577/2015 z dôvodu kumulácie dovolacích dôvodov podľa § 421 písm. f/ CSP a § 421 ods. 1 písm. a/ a c/ CSP. Iné závery z uvedeného rozhodnutia vo vzťahu k veci samej nevyplývajú (napr. k sume uplatňovanej nemajetkovej ujmy). Predmetné pochybenie bolo následne napravené uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. mája 2020 sp. zn. 4Cdo/55/2019, t. j. tým ktorým v dovolacích námietkach taktiež argumentuje žalobca. Týmto rozhodnutím však najvyšší súd v preskúmvanej veci zrušil rozsudok Okresného súdu Nitra zo 16. februára 2015 č. k. 12C/76/2005-608 a rozsudok Krajského súdu v Nitre z 28. septembra 2016 sp. zn. 5Co/577/2015 a vec vrátil Okresnému súdu Nitra na ďalšie konanie z dôvodu nesprávneho posúdenia vnesenej námietky premlčania žalovanou. V ďalšom konaní súdy nižších inštancií už na žalovanou vznesenou námietku premlčania v dôsledku záväzného právneho názoru dovolacieho súdu neprihliadli a ďalej sa zaoberali okolnosťami daného prípadu a priznal žalobcovi náhradu vo výške 30.000 eur.

27.2. Napokon k tvrdeniam žalobcu v dovolaní, že „aj keď judikatúra pozostávajúca z rozhodnutí súdov Slovenskej republiky nie je právne záväzná, malo by sa pri rozhodovaní v rovnakých alebo podobných prípadoch na skoršie rozhodnutia prihliadať“, najvyšší súd uvádza, že správne stanovenie výšky priznanej nemajetkovej ujmy proti neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby poškodením zdravia je vždy vecou posúdenia daného konkrétneho prípadu a je závislé od zisteného skutkového stavu. V danom prípade súdy nižších inštancií pri hodnotení vykonaných dôkazov dôsledne vychádzali z toho, akú ujmu utrpela osoba žalobcu, ako sa premietla do jeho života a zdravotného stavu a ako vzhľadom na všetky objektívne a subjektívne okolnosti prežíval zásah do svojho zdravia nielen po fyzickej, ale aj emocionálnej a inej stránke. Aj napriek tomu, že konkrétne rozhodnutia najvyššieho súdu, týkajúce sa výšky nemajetkovej ujmy pri „porovnateľných prípadoch“ žalobca neuvádza z rozhodovacej činnosti je dovolaciemu súdu známe, že napr. pri nesprávne poskytnutej zdravotnej starostlivosti spočívajúcej v nesprávnej diagnostike a neliečení ochorenia srdca po narodení dcéry (1981) s následkom nezvratnosti ochorenia a úmrtia dcéry v roku 2014 bola výška priznanej nemajetkovej ujmy cca 33.000 eur (sp. zn. 6Cdo/168/2010), pri nesprávnej diagnostike po úraze cca 30.000 eur (sp. zn. 5Cdo/244/2011). Na porovnanie pri vážnejšom zásahu pri usmrtení osoby pri dopravnej nehode sa výška nemajetkovej ujmy pohybuje cca 15.000 eur až 30.000 eur (sp. zn. 8Cdo/6/2018, sp. zn. 7Cdo/141/2018, sp. zn. 8Cdo/82/2016, sp. zn. 5Cdo/95/2017, sp. zn. 3Cdo/230/2017, sp. zn. 4Cdo/24/2018, sp. zn. 5Cdo/178/2018, sp. zn. 2Cdo/21/2018).

28. Z uvedeného (pod bodmi 18. až 27. tohto rozhodnutia) je zrejmé, že nebolo možné uskutočniť meritórny dovolací prieskum, nakoľko obsah dovolania a vymedzenie prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP nemalo zákonom vyžadované náležitosti. Pokiaľ by dovolací súd za tohto stavu nebral do úvahy absenciu náležitostí prípustnosti dovolania a napriek tomu by pristúpil aj k posúdeniu dôvodnosti dovolania, uskutočnil by procesne neprípustný dovolací prieskum, priečiaci sa nielen všeobecnej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v CSP, ale aj konkrétnemu cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 CSP. Postup dovolacieho súdu by v takom prípade dokonca porušil základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (sp. zn. II. ÚS 172/03).

29. Podľa § 447 CSP dovolací súd odmietne dovolanie, ak a/ bolo podané oneskorene, b/ bolo podané neoprávnenou osobou, c/ smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné, d/ nemá náležitosti podľa § 428, e/ neboli splnené podmienky podľa § 429 alebo f/ nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až § 435.

30. Najvyšší súd preto dospel k záveru, že dovolanie žalobcu v časti namietajúcej vady tzv. zmätočnosti je potrebné odmietnuť podľa § 447 písm. c/ CSP ako neprípustné a v časti namietajúcej nesprávne právne posúdenie veci podľa § 447 písm. f/ CSP.

31. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.